

"Opprinnelsesmerket strøm gjør fornybar energi mer konkurransedyktig og øker forbrukermakten"

Opprinnelsesgarantier

Hovedbudskap

- Fornybar energi er avgjørende for å løse klimautfordringen. Opprinnelsesmerket strøm gjør fornybar energi mer konkurransedyktig, øker forbrukermakten for både privatkunder og næringslivet og er i stadig større grad sentral som dokumentasjon i bærekraftrapportering.
- EU styrker ordningen og utvider den til å gjelde flere områder, og markedet for opprinnelsesmerket strøm er nå over 600 TWh i Europa.

Bakgrunn

- Strøm kan ikke spores, og en strømkunde eller en bedrift kan ikke vite hvordan den strømmen de forbruker fra nettet er produsert. Opprinnelsesmerket strøm gir kunden en mulighet til å uttrykke en preferanse for kjøp av fornybar strøm. Ved å velge opprinnelsesmerket strøm bidrar kunden gjennom sin forbrukermakt til å gjøre fornybar energi mer konkurransedyktig.
- En opprinnelsesgaranti er en garanti for at en viss mengde fornybar strøm er produsert ved et bestemt kraftverk. Garantien dokumenterer at kunden har reservert en viss mengde fornybar kraftproduksjon i markedet, f.eks. tilsvarende sitt eget strømforbruk. Prisen per opprinnelsesgaranti settes i markedet. Etterspørselen etter de ulike typene fornybar kraftproduksjon er ulik. F.eks. prisen nederlandske vindkraft flere ganger høyere enn nordisk vannkraft, rett og slett pga. høyere etterspørsel. Dette illustrerer forbrukermakten i systemet. Strømkundenes preferanser påvirker kraftproduksjonen.
- Ordningen ble etablert gjennom EUs første fornybardirektiv (2001), og Norge har deltatt siden 2006. Systemet ble videreført i EUs andre fornybardirektiv (2009) og nylig styrket i EUs tredje fornybardirektiv ("Ren Energi"-pakken, 2018). Strømlieferandører skal bruke opprinnelsesgarantier for å dokumentere sine påstander om fornybar energi.
- Store, multinasjonale selskaper bruker opprinnelsesgarantier til å dokumentere sin støtte til fornybar energi. Dette fordi garantiene kan brukes som dokumentasjon i anerkjente, internasjonale klima- og miljøregnskapssystemer som f.eks. GHG-protokollens Scope 2.
- I Norge har opprinnelsesmerket strøm blitt diskutert i mange år. Diskusjonen er ganske særegen for Norge. Norge må forholde seg markedsutviklingen i Europa, EUs lovverk og de globale trendene. Behovet for mer fornybar energi, solide standarder for bærekraftrapportering og systemer som lar strømkundenes behov og preferanser styre utviklingen, vil bli stadig viktigere.

Nøkkeltall

- I 2019 ble det solgt 24 TWh med opprinnelsesmerket strøm i Norge.
- Opprinnelsesgarantiene gir store inntekter til det offentlige. Ca. 0,6 – 2 mrd. NOK avhengig av prisnivå.
- Det europeiske markedet er ca. 600 TWh, dvs. 5x Norges strømforbruk.

Eksempler

- Initiativet [RE100](#) teller 263 internasjonale selskaper som ønsker å bli 100% fornybare. Selskapene forplikter seg til å bl.a. kjøpe opprinnelsesmerket strøm. Blant selskapene er IKEA, Google, Microsoft, Apple, Facebook, H&M, HP, Nike, Nordea, Elopak og DNB.

Mer informasjon

- Spørsmål og svar: <https://bit.ly/opprinnelsesgarantier>

